

Alexander Helle

Referanser:

Dykkar:

Vår: 14/2711 - 14/18957

Saksbehandlar:

Laila Bjørge

laila.bjorge@meland.kommune.no

Dato:

02.12.2014

Løyvingsbrev SMIL 2014 -tilskot til gjerding og kulturlandskapsskjøtsel på GBNR 37/1

Administrativt vedtak. Saknr: 353/2014

Saksutgreiing:

Meland kommune vart for 2014 løyvd kr 230 000 i SMIL-midlar frå Fylkesmannen i Hordaland. Utval for drift og utvikling vedtok i 2012 ein ny Smil- strategi for 2012-2015 med prioriteringar og satsar for kostnader

Søknadsfrist var 01.juni 2014

Då søknadsfristen gjekk ut hadde Meland kommune motteke 17 søknader, m.a. frå Alexander Helle for gnr. 37. bnr. 1.

Alexander Helle har søkt om tilskott til: oppsetting av gjerde til beite, rydding og sviing av lynghei og rydding og skilting av turveggar.

Miljøplan trinn 2 er krav for søkjar.

Tiltaket ligg i LNF-området i arealplanen og kommunen har registrert kystlynghei som viktig miljøverdi på arealet. Arealet er ein del av eit større samanhengande lyngheilandskap ved Gaustadvatnet og Storavatnet som vart registrert av fylkesmannen i 2012. Arealet er prega av attgroiing.

Vedlegg til søknaden som er levert: Kart og bilete

Postadresse

postmottak@meland.kommune.no
Postboks 79, 5906 Frekhaug
Besøksadr: Havnevegen 41 A
5918 Frekhaug

Kontakt

www.meland.kommune.no
Telefon +47 56 17 10 00
Telefaks +47 56 17 10 01

Konto 1503 18 83722
Org.nr. 951 549 770

Kartinfo: www.nordhordlandskart.no

Bruket har eit jordbruksareal på 31,7 daa, 666,6 daa skog og 601,8 daa anna areal. Driftsforma på bruket er: sauehold. Det er planlagt generasjonsskifte på bruket og søkjar er barnebarn av noverande eigar.

Kommunen vil prioritere bygningar/byggverk, bygningsmiljø og landskap som er representative og særmerkt for vårt område, og bygningar som kan skape næringsaktivitet.

Kommunen meiner det er viktig å sjå dei ulike tenesteområda i samanheng og byggje vidare på tiltak som allereie er i gong, t.d. beiteprosjekt, gamle turveggar m.m.

Overordna prioriteringar

1. *Gjennomføring av fellestiltak knytt til kartlegging av avrenning frå landbruksareala til vatn og vassdrag.*
2. *Framleis satsing på biologisk mangfald, stell og rydding av beitemark med særleg vekt på truga landskapstypar som kystlyng og strandeng. Denne særlege satsinga skal ikkje fortrenge søknadar som gjeld vanleg beitemark, men er det knappe middel skal ein prioritere kystlynghei og strandeng dersom det kjem slike søknadar.*
3. *Tiltak knytt til å sette i stand bygningsmasse med tanke på ny aktivitet under gamle tak eller tradisjonell bruk og tiltak knytt til tørrmura element og heilskapleg kulturmiljø*
4. *Tiltak hjå nyetablerte bønder dei 5 første åra etter overtaking*
5. *Kartlegging av korleis dei tiltaka som har fått tilskott i perioden 2004 til 2011 har utvikla seg etter kvart..*

Vidare vil føretak som driv aktivt gå føre føretak som ikkje driv. Nyetablerte kan prioriterast. Det vert sett krav om at før utbetaling kan skje til nyetablerte, må det vere beitedyr på garden.

LNF-ja-område kan gjevast midlar når det vert sett krav om tilbakebetaling av midlane om arealet ikkje vert nytta til beite i 10 år. LNF-ja-område skal ikkje prioriterast.

Tematisk vil ein ha slik prioriteringsrekkefølge ved tildeling av midlar:

1. *Planlegging av fellestiltak.*
  - Felles kartlegging knytt til avrenning frå landbruksareala
  - Felles beitetiltak i utmark – kystlynghei og strandengar
2. *Biologisk mangfald.*
  - Område som nemnd i naturtypekartlegginga vil verta prioritert
3. *Gamal kulturmark.*
  - Skjøtsel av lynghei
  - Tiltak i beitebruksplanar
  - Rydding og inngjerding av innmarksbeite inkludert beiteskog
  - Bruk som har husdyr for å skjøtta kulturlandskapet, men ikkje mottek produksjonstilskot.
  - Natureng jf. naturtypekartlegginga
4. *Tilgjenge, opplevingskvalitet.*
  - Tiltak i område der det er gjort eller planlagt andre skjøtselstiltak herunder utviding av eksisterande stinett

- Tiltak som førebygg konflikter mellom landbruk og allmenta t.d. sjølvluukkande grunder, gjerdeklyv vil verta prioritert.

5. *Kulturminne og kulturmiljø.*

- Restaurering og/eller rydding langs tørrmurar herunder bakkemurar, steingardar, torvhus, potekjellarar, kanalar m.m.
- Restaurering av småhus og byggverk knytt til særmerkte driftsformer i kommunen t.d. smier, kvernhus, ishus og vargotter (steinmoloer i sjø for varelevering).
- Medverka til å utvikla kulturmiljøet knytt til Ypsøy kystgard

6. *Freda og verneverdige bygningar.*

- Naustmiljø, grindbygg, skjeneflorar, gardflorar(vårflorar) sjøbuer og andre bygningar knytt til kystkulturen. Vurdering:

Tematisk prioritering: 3

Prioritering totalt sett: 10

Ådland er ei bygd med mange kulturlandskapskvalitetar, og gbnr 37/1 utmerkar seg med eit inntakt historisk kulturlandskap både når det gjeldt landskap og bygningar. Det har tidlegare år vore gitt midlar til restaurering av uteløe. I samband med eit føreståande generasjonsskifte ynskjer søkjar å koma i gang med naudsynte skjøtselstiltak for framtidig drift. Søkjar har levert inn ein omfattande forretningsplan med søknad som har eit meir langsiktig perspektiv i høve til å utvikla og skjøtta kulturlandskapet, enn det som ligg innanfor årets smil-rammer. I høve til midlar til stirydding og turskilt er søkjar vist vidare til kulturavdelinga. Skjøtsel av lynghei er eit nasjonalt satsingsområde og alle kommunar som har slike areal har ansvar for at denne naturtypen vert teke vare på. Kommunen syns difor det er svært positivt at utmark/lyngmark vert teke i bruk at til beite, og dette er i tråd med kommunen sin strategi for bruk av midlar.

Sidan prosjektet er omfattande har me hatt samtalar med søkjar og det vil truleg verta ein del endringar i planane for gjerding av beiteområde. Det bør og lagast ein enkel plan for lyngheiskjøtsel, og kor stort dyretal ein kan ha på beiteareala for å få nok beitepress. Det vert difor løyvd ein sum til gjerding og til planlegging av lyngsviing/rydding slik at at han kan koma i gang med arbeidet, men det vert sett som vilkår at det må leverast inn eit revidert kart som syner kvar det vert sett opp gjerde før tilskot vert utbetalt. Sidan kommunen har begrensa midlar til rådvelde vert søkjar oppmoda til å koma attende med ny søknad neste år.

Reknestykket vert slik:

Tiltak	Mengde	Einingskostnad	Kostnad kr	Tilskots%	Tilskot kr
Gjerding	650	60	39 000	50%	19 500
Planlegging av lyngheiskjøtsel			7 000	3 500	
Sum			46 000	50	23 000

Vurdering av søknaden i høve til naturmangfaldlova.

Kystlyngheiene er unike ved at de representerer en lang og kontinuerlig brukshistorie - med vinterbeitende husdyr, lyngbrenning og utmarksslått - som strekker seg opp til seks tusen år tilbake i tid. De er altså ikke "øyeblikksbilder" historisk sett, men del av våre aller eldste kulturlandskaper. Dette kystlandskapet er i dag en viktig del av vår felles europeiske natur- og kulturarv. (Måren, Inger Elisabeth, 2009.

Registrering av lynghei frå 2012 er den einaste registreringa kommunen har på miljøverdiar på dette arealet. Kommunen meiner at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å vurdere tiltaka i denne saka jf § 8 NML.

Tradisjonelle driftsformer med sviing, rydding, og beite viktige skjøtselstiltak for stoppa attgroiinga jf 9 og §12 i NML. Dette er godt dokumentert mellom anna frå Lyngheiseret på Lygra. Søknaden legg opp til ein slik driftsform og kommunen meiner det vil vera positivt for å ta vare på lyngheia.

Søknaden er vurdert i høve til naturmangfaldlova og ut i frå den kunnskap som administrasjonen har vil den fremja viktige miljøverdiar på Ådland og ikkje medføra nok auke i den samla belastninga på økosystema i området. (jf §§ 8-12).

Vedtak

”Meland kommune løyver kr 23.000 i tilskot til Odlandstunet v/ Alexander Helle på gnr. 37.bnr. 1. Løyvinga er eit eingongstilskot.

Vedtaket har heimel i §§ 5 og 8 i ”Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket”.

Løyvinga vert gitt på følgjande vilkår:

Generelle vilkår:

- Frist for gjennomføringa av tiltaka er sett til inntil tre år frå løyving: 05.12.2017.
- Det kan søkjast om utsetjing av arbeidsfrist i inntil to år ut frå skriftleg grunngeving, seinast ein månad før oppsett frist går ut.
- Søkjar har forplikta seg i høve til ein rekkje punkt ved underskrift av søknadsskjema, jf pkt 5 i søknadsskjema.
- Løyving av tilskot inneber ikkje at tiltaket er godkjend i høve til anna regelverk. Det er difor viktig at søkjar før gjennomføring av tiltak gjer seg kjend med aktuelle lover og forskrifter. Det må leggjast fram revidert plan for gjerding før utbetaling av tilskot.

Særskilde vilkår – beite.

Omsøkt areal bør nyttast til beite/slått i inntil 10 år etter at tiltaket er gjennomført. Kommunen minner om at det på gamal kulturmark ikkje bør oppgjødselast eller nyttast fullgjødsel. Dette er viktig for å ta vare på breidda av det stadeigne artsmangfaldet.

Ved gjerding skal gjerdet ha ein 4 mm overstreng og bendsel mellom kvar stolpe, det vert i tillegg sett krav om at det er understreng ved hald av småfe, og tilrådd ved hald av andre beitedyr, for å sikre god stabilitet og lengre levetid.

Regional kulturminneforvaltning.

Kulturminne og kulturmiljø som er freda etter Kulturminnelova, skal handsamst særskild. Regional kulturminneforvaltning må kontaktast ved t.d. istandsetting av freda bygning eller skjøtsel kring ein automatisk freda gravhaug, dersom dette går ut over tradisjonell bruk av området til slått eller beiting.

Utbetaling av tilskot og utsetjing av arbeidsfrist.

- Tilskot vert utbetalt når tiltaket er gjennomført i tråd med løyvinga.
- Søknad om delutbetaling av inntil 75 % av løyvd tilskot når tilsvarande mengd arbeid er utført.
- Resterande del på 25 % vert utbetalt når tiltaket er fullført og sluttrekneskap er godkjend av kommunen.
- I søknad om sluttutbetaling skal det leggjast ved rekneskap med timelister, faktura og foto. Meland kommune har utarbeidd skjema til dette.
- Til utbetaling vil konto som oppgjeve på søknaden verte nytta. Søkjar plikter å informere skriftleg om endringar.
- Søknad om utsetjing av arbeidsfrist skal rettast til kommunen. Det er viktig at ein søker om utsetjing i god tid før fristen går ut, minimum ein måned før.

Kontroll.

Kommunen kan kontrollere at arbeid er gjort som omsøkt, jf § 9.

Sakshandsamar hos Fylkesmannen kan også synfare tiltak.

Statens Landbruksforvaltning eller Riksrevisjonen kan krevje naudsynte opplysningar og kontrollere at bruken av tilskotsmidlane er i tråd med føresetnadane.

Omgjering av vedtak.

Kommunen kan omgjere vedtak om løyvd tilskot dersom det oppstår tilhøve som er i strid med føresetnadane for løyvinga eller tilskotsordninga, jf § 10.

Kommunen minner om at løyvd tilskot kan trekkjast attende, heilt eller delvis, dersom det oppstår tilhøve som er i strid med føresetnadane for ordninga.

Med helsing

Anny Bastesen
sektorsjef teknisk

Laila Bjørge
landbrukssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen si landbruksavdeling Postboks 7315 5020

BERGEN

Mottakere:
Alexander Helle